

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE
WOJEWODY LUBUSKIEGO
NK-I.4131.90.2013.ACze

z dnia 11 kwietnia 2013 r.

Rada Gminy w Tuplicach

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz.U. z 2001r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) stwierdzam nieważność uchwały Nr XX/127/2013 Rady Gminy Tuplice z dnia 6 marca 2013r. w sprawie uchwalenia Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przeciwdziałania Narkomanii oraz Przemocy w Rodzinie na terenie gminy Tuplice na rok 2013.

Uzasadnienie

W dniu 6 marca 2013r. Rada Gminy w Tuplicach podjęła uchwałę w sprawie w sprawie uchwalenia Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przeciwdziałania Narkomanii oraz Przemocy w Rodzinie na terenie gminy Tuplice na rok 2013. Przedmiotowa uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 14 marca 2013 r.

Po dokonaniu analizy prawnej organ nadzoru stwierdza, iż uchwała w istotny sposób narusza art. 4¹ ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn.: Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 z późn. zm.).

Zgodnie z art. 4¹ ust. 1 i 2 przedmiotowej ustawy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gmin. W szczególności zadania te obejmują: 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie, 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych, 5) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, 6) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego, 7) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Realizacja zadań, o których mowa w ust. 1, jest prowadzona w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, stanowiącego część strategii rozwiązywania problemów społecznych, uchwalanego corocznie przez radę gminy. Oznacza to, że gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych winien zawierać ww. zadania.

W treści powyższego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przeciwdziałania Narkomanii oraz Przemocy w Rodzinie na terenie Gminy Tuplice na rok 2013, stanowiącego załącznik do uchwały XX/127/2013 Rady Gminy Tuplice z dnia 6 marca 2013 r. zwanego dalej "Programem", nie sposób dopatrzeć się wszystkich zadań wymienionych w art. 4¹ ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Zdaniem organu nadzoru Rada powinna zawrzeć w Programie wszystkie zadania, jakie zostały na nią nałożone poprzez art. 4¹ ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz szczegółowo określić sposób wykonywania tych zadań.

Ponadto w treści Programu w rozdziale I. Główne kierunki działań ..., znalazły się zapisy dotyczące określenia sposobu dystrybucji alkoholu, a w nim: usytuowanie oraz zakaz sprzedaży alkoholu i podawania napojów alkoholowych, wydawania zezwoleń, prowadzenia kontroli podmiotów prowadzących sprzedaż alkoholu. Zapisy powyższe nie mieszczą się w zakresie delegacji ustawowej upoważniającej do uchwalenia programu. Ponadto kwestionowane przez organ nadzoru zapisy

Programu zostały uregulowane w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Kolejnym zagadnieniem na jakie należy zwrócić uwagę jest uchwalenie w ramach jednego aktu, wspólnego Programu przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii i przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Delegacje do ustanowienia powyższych programów zostały zawarte w odrębnych ustawach, regulujących odmienne materie, co już nakazuje poddać w wątpliwość możliwość opracowania jednego wspólnego Programu. Istotniejszym mankamentem jest jednak fakt, iż Rada gminy w przyjętym Programie właściwie zmarginalizowała zagadnienia związane z narkomanią i przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie. Całościowa ocena Programu nie pozwala zatem na uznanie, iż gmina wywiązała się z obowiązku opracowania programu przeciwdziałania narkomanii i przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Opracowanie jednego wspólnego Programu pociąga za sobą jeszcze jedną konsekwencję, która nie może pozostać nie odnotowana. Otóż należy mieć na uwadze okoliczność, iż zgodnie z art. 18² omawianej ustawy, dochody z opłat za zezwolenia wydane na podstawie art. 18 lub art. 18¹ oraz dochody z opłat określonych w art. 11¹ tejże ustawy, wykorzystywane mogą być wyłącznie na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz Gminnych Programów, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. Wykorzystywanie powyższych środków na jakiegokolwiek inne cele zostało przez ustawodawcę wyraźnie zabronione. Ustanowienie w podjętej uchwale reguły finansowania całości programu z jednej puli środków budżetowych oznacza zaś, iż z dochodów, o których mowa w art. 18² przedmiotowej ustawy, finansowane będą również zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie. Powyższe stoi zaś w sprzeczności z wyraźnym zakazem ustanowionym przez ustawodawcę we wspomnianym w art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Brak prawnej dopuszczalności finansowania z powyższych dochodów działań realizowanych przez gminę w oparciu o program podjęty na podstawie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, potwierdza również w swym stanowisku Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w "Rekomendacji do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2013 roku" (rekomendacja dostępna na stronie internetowej www.parpa.pl zakładka : Informacje dla gmin).

Mając powyższe na względzie, stwierdzenie nieważności uchwały Nr XX/127/2013 Rady Gminy Tuplice z dnia 6 marca 2013r. w sprawie uchwalenia Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przeciwdziałania Narkomanii oraz Przemocy w Rodzinie na terenie gminy Tuplice na rok 2013, jest zasadne.

W tym stanie rzeczy należało orzec jak na wstępie.

Od niniejszego rozstrzygnięcia służy prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wlkp. w terminie 30 dni od doręczenia rozstrzygnięcia za pośrednictwem Wojewody Lubuskiego.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu gminy wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

z up. Wojewody Lubuskiego
Dyrektor Wydziału Nadzoru
i Kontroli

Teresa Kaczmarek